

взаємовідносини в їх колективі та наявність в ньому мікрогруп. І саме це мікросередовище й визначає творчі успіхи, загальне емоційне благополуччя та здоров'я особистості курсанта.

Список бібліографічних посилань

1. Адаптація організму подростокв к учебной нагрузке/под ред. Д. В. Колесова. М.: Педагогика, 1987. 152 с.
2. Кинелев С. В. Адаптация личности как социальное явление. *Психологический журнал*. 1991. Т. 12, № 4. С. 41–49.
3. Корнієнко О. В. Підтримання психоматичного здоров'я практично здорових людей: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т, 2000. 126 с.

Отримано 28.02.2017

УДК 378.635.174

Маргарита Вікторівна ЗАКАБЛУК,

*аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5179-5278>*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДІЛЬНИЧНИХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ

Розглянуто проблеми психолого-педагогічної підготовки майбутніх дільничних офіцерів поліції з позиції особистісно-діяльнісного підходу. Акцентовано на необхідності врахування структури професійної діяльності дільничного офіцера поліції при формуванні змісту психолого-педагогічної підготовки, а також індивідуально-психологічних особливостей особистості майбутніх дільничних офіцерів поліції.

Значна роль психології і педагогіки в діяльності поліції як правоохоронного органу обумовлена тим, що право не є єдиним регулятором суспільного життя. Перед дільничним офіцером поліції завжди стоїть оцінка психолого-педагогічних чинників протиправної поведінки громадян. Для розв'язання цієї проблеми особливу увагу необхідно звертати на соціально-психологічні явища, які виступають на фоні оперативної обстановки, а також на ті моменти, які можуть негативно впливати на неї. Соціально-психологічними явищами, які можуть впливати на оперативну обстановку, можуть бути спосіб життя даної групи населення, їх трудова діяльність, загальний рівень освіти, культура населення. За певних умов ці особливості можуть стати потенційною причиною погіршення оперативної обстановки на адміністративній дільниці. Для підтримання правопорядку на своїй дільниці дільничному офіцеру поліції необхідно знаходити загальну мову з кожним громадянином, проводити профілактику правопорушень,

залучати громадськість до спільної роботи із підрозділами поліції. В руслі цього напрямку розглядається і проблема гуманізації професійної освіти. Особливе значення психолого-педагогічна підготовка має для фахівців, чия професійна діяльність відноситься до системи «людина-людина»: вчителів і лікарів, соціальних працівників і менеджерів, працівників правоохоронних органів, юристів [2].

Нова стратегія розвитку Національної поліції України передбачає переорієнтацію поліції, в тому числі служби дільничних офіцерів поліції, в напрямку пріоритетності життя людини, її конституційних прав, які мають бути захищені. Перед працівниками поліції превентивної діяльності поставлено завдання переходу від жорстких адміністративних методів роботи до співробітництва з громадськістю [4].

Основним напрямом діяльності працівників має стати не стільки прискіпливий пошук правопорушень, скільки надання соціально-правової допомоги. На сучасному етапі керівництво Національної поліції орієнтує співробітників служби на соціально-правове обслуговування населення, передбачає більш широке застосування заходів з підтримання публічного порядку, охорони життя, здоров'я, прав і законних інтересів громадян. Це потребує своєчасного збору і оперативного аналізу значущої інформації, встановлення безпосереднього контакту з населенням, зокрема, за допомогою відвідування громадян удома, вирішення дрібних конфліктів на місці, спостереження і контролю за поведінкою криміналізованих осіб. Оскільки профілактична функція реалізується в ході здійснення практично всіх основних видів діяльності дільничних офіцерів поліції (адміністративної, оперативно-розшукової, кримінально-процесуальної), вона набуває значення комплексу організаційно-правових впливів співробітників Національної поліції для досягнення поставленої мети – забезпечення і підтримання правопорядку.

Щодо кожної особи дільничному офіцеру необхідно здійснювати комплекс організаційних і профілактичних заходів. Можна стверджувати, що діяльність дільничного офіцера поліції не може бути ефективною без застосування загальних і спеціальних психологічних знань. Тому психолого-педагогічні знання, вміння та навички є необхідним функціональним елементом діяльності дільничних офіцерів поліції, що допомагає краще орієнтуватися в роботі з населенням, цілеспрямовано здійснювати аналіз оперативної обстановки на адміністративній дільниці, улагоджувати сімейно-побутові конфлікти, ефективно розглядати скарги та заяви громадян, активно взаємодіяти з представниками громадськості [3].

Ефективність цієї роботи значно зростає, якщо вона має комплексний характер, коли до неї залучаються сили громадськості,

державних, адміністративних органів і установ. Профілактична діяльність дільничного офіцера повинна бути спрямована на виявлення мотивів, що спонукають окремих осіб до вчинення протиправних осіб. Для ефективного здійснення роботи дільничному офіцеру необхідно володіти не лише загальними знаннями закону, а і всім комплексом методів і заходів психологічного впливу на особистість. Психологічна підготовка дільничних офіцерів поліції є сукупністю сформованих і розвинених професійних і психологічних характеристик, які відповідають особливостям службової діяльності і виступають необхідною внутрішньою умовою її успішного здійснення. Психологічні навички дають можливість дільничному офіцеру поліції вільно спілкуватися з будь-якою людиною, знайти підхід до кожного індивідуально, формують позитивне ставлення громадян до всієї поліції в цілому [1].

При вивченні психологічної майстерності майбутні дільничні офіцери поліції моделюють конкретні психологічно напружені ситуації, створені в умовах занять, які наближені до реальних умов. В результаті проведення таких занять в молодих юристів відбувається формування та розвиток психологічної готовності співробітника до успішного здійснення своєї професійної діяльності. Психолого-педагогічна підготовка майбутніх юристів є складовою їх професійної підготовки. Це занотовано у освітньо-кваліфікаційних характеристиках і проектах стандартів юридичної освіти. Відповідно до зазначених документів та стандартів вищої освіти у цілому, психолого-педагогічний компонент відображається у робочих програмах вищих навчальних закладів, які готують спеціалістів юридичного профілю.

Список бібліографічних посилань

1. Андросюк В. Г. Казміренко Л. І., Юхновець Г. О. Професійна психологія в органах внутрішніх справ. Загальна частина: курс лекцій Київ: Вид-во УАВСУ, 1995. 111 с.
2. Юридична психологія: підручник/за заг. ред. Л. І. Казміренко, С. М. Моїсєєва. Київ: КНТ, 2007. С. 159.
3. Чуфаровский Ю.В. Юридическая психология. Вопросы и ответы. М.: Эксмо, 2005. С. 139–140.
4. Концепція розвитку системи психологічного забезпечення оперативно-службової діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ України: затв. рішенням колегії МВС України від 05.02.1997 № 2 км/2.

Отримано 28.02.2017